

DE JUISTE WIJZE VAN MEDITEREN

18 oktober 1957

Goedenavond vrienden,

Aan het begin van deze avond, allereerst de bekende waarschuwing. Wij, sprekers van de Orde, zijn niet alwetend, of onfeilbaar. Er wordt van u verwacht, dat u zelfstandig nadenkt en aan de hand van uw eigen denken en ervaringen uw oordeel velt. Wij hopen echter, dat onze beschouwingen u een hulp kunnen zijn bij het bepalen van uw eigen houding in het leven. Verder moet ik tot mijn spijt meedelen, dat het contact, dat wij verleden week hadden willen leggen, ook deze maal niet gelegd kan worden, Het zijn omstandigheden buiten onze controle, die dit op het ogenblik belemmeren. Wij zullen echter, zodra de mogelijkheden zich voordoen, toch dit contact zo snel mogelijk leggen.

De laatste tijd is zoveel technisch gesproken. Ik zou voor vandaag met u willen spreken over een heel ander onderwerp: de juiste wijze van mediteren.

Meditatie is n.l. een van de oefeningen, die elke mens kan helpen om èn geestelijk èn lichamelijk in een betere conditie te komen. De mogelijkheden van meditatie zijn praktisch onbeperkt, mits zij juist gebruikt worden. Bij de hogere vorm van meditatie echter is de leiding van een leraar of een meester nodig. Wat ik hier naar voren breng is in de eerste plaats een begin. Het is voor huis-, tuin-, of keukengebruik. Al neem ik aan, dat u misschien in uw tuintje, of keuken, niet zoveel zult mediteren.

Wat is precies meditatie? Meditatie, vrienden, is het beschouwen van een onderwerp, met uitsluiting van andere onderwerpen, maar in betrekking tot al het gekende. Bij een meditatie mag dus zeer rustig de geest uitgaan naar alle mogelijkheden, die met een bepaald begrip in verband staan. Voorbeeld: Een meditatie over lijden, kan het hele lijden van de wereld in al zijn mogelijkheden, maar ook uw eigen lijden doen herleven, en zo een inzicht doen verwerven in het lijden van het totaal, in zijn betekenis en werking. Een meditatie over schoonheid bv. kan evenzeer betrekking hebben op de schoonheid van de natuur, als de schoonheid van mens en dier, de schoonheid van kunst, maar ook verder gaande kan trachten een inzicht te verwerven in die kleine flitsen van Goddelijke Schoonheid, die gelegen zijn in verschillende sferen. Meditatie is dus eigenlijk een totale beschouwing. Niet alleen maar contempleren, (een) bezien, maar een beschouwend overwegen van een onderwerp in al zijn geledingen.

Hierbij spelen verschillende factoren mee, die nogal eens vergeten worden. Wanneer u mediteert, dan zal uw totale bewustzijn, dus ook onder- en bovenbewustzijn, voor alle associaties verantwoordelijk gesteld kunnen worden. U maakt dus a.h.w. een zelf-onthulling mee in het onderwerp, waarbij tevens uw eigen houding daartegenover zuiverder wordt bepaald. Als zodanig is zij voor zelfkennis bruikbaar. Daarnaast geeft zij een dieper inzicht in de wereld, of in werelden, en daardoor de mogelijkheid zelf sneller harmonisch te worden met die wereld, of werelden.

Wanneer wij moeten gaan mediteren, dan maken wij vaak grote fouten, als bv. te krampachtig denken aan dit ene onderwerp en niet meer. Fouten om te proberen al het andere onmiddellijk uit te schakelen, i.p.v. een geleidelijke bewustzijnsvernauwing toe te passen, waarbij uiteindelijk alleen het onderwerp van meditatie overblijft. Andere fouten zijn het mediteren over onderwerpen, waar wij te weinig van weten. Er is kennis noodzakelijk om te kunnen mediteren. En wenselijk is het bovendien, dat ook ervaring aanwezig is.

Nu wil ik dan de primitieve meditatie in verschillende fasen beschrijven. Wij kunnen een willekeurig meditatieonderwerp nemen, bv. een boom. Boom kunnen wij natuurlijk geestelijk associëren met levensboom. Daar wij vergeestelijkt willen denken zal dat waarschijnlijk onze eerste aanhef zijn, maar al snel dwalen onze gedachten af naar de boom van de buurman in de tuin, naar de takken die daar gekapt zouden moeten worden. Wij zien dit niet als een afdwaling van het onderwerp. Integendeel, wij hebben even iets bepaald, wat ook in ons leven belangrijk is. Wij zullen niet proberen dat beeld weg te schuiven, maar het te betrekken in een vergelijking. Wij gaan trachten a.h.w. om de levensboom te zien in buurmans boompje. Zo komen wij weer bij de

filosofie. Dan gaan wij nadenken. Dan denken wij ineens: o ja, hout verwerken(de) industrieën. En wij zien magazijnen vol meubels. Wij zien grote rollen krantenpapier draaien. Wij gaan ons afvragen: wat is de invloed van deze dingen op onze wereld? Hoe past dit in de levensboom? Hoe kan dit helpen om onze eigen ontwikkeling te remmen, of te bevorderen? Hoe wordt ons leven daarmee bepaald? In deze meditatie hebben wij dan al een reeks van facetten belicht. Maar wij kunnen niet blijven staan bij het zuiver symbolische, ook niet bij het zuiver wereldse.

Wij gaan ons dus realiseren, dat die boom leven heeft. Dan kom je weer tot andere gedachten. Je gaat je afvragen, of een boom het nu pijnlijk zal vinden om gehakt te worden. Je gaat je afvragen, of een boom een levensvervulling kent e.d. Op die vragen is geen antwoord. Je probeert een antwoord te geven, maar dat is een belichting vanuit je eigen standpunt. Je gaat je afvragen, hoe het zou zijn om daar te staan, vastgeworteld in de grond, de kruin omhoog, in storm en wind, of rustend en ruisend in de zonneschijn. Je probeert je dit alles in te denken. Dan komt weer even dat levensboommotief terug. Op de duur lopen al deze gedachten door elkaar. Er is een beeld verworven, dat begrip "boom" niet alleen maar als symbool, niet alleen maar als plant, maar als iets, wat direct en geestelijk en stoffelijk in relatie staat met ons eigen wezen.

Dan kunnen wij rustig de meditatie beëindigen. Wij hebben dan een inzicht verworven. Wij hebben, zoals u merkt, daarbij de door mij genoemde fouten vermeden. Wij zijn niet begonnen met te zeggen: nu wil ik alleen maar dit ene onderwerp zien. Integendeel. Wij hebben het onderwerp zich in ons laten ontwikkelen, waarbij wij slechts getracht hebben om steeds uit het bestaande beeld terug te keren tot het beeld, dat wij in onszelf dragen als begeerlijk, waarover wij eigenlijk zouden willen nadenken.

Nu kun je natuurlijk zeggen: ik ga een dergelijke meditatie zo houden. Ik geloof, dat u dat allemaal wel bewust, of onbewust, hebt gedaan. Je zit te mediteren over het onrecht, dat u werd aangedaan, of over een mogelijkheid om de wereld te verbeteren. U hebt gewoon zitten peinzen. Dan hebt u eigenlijk gemediteerd. Peinzen en mediteren zijn hetzelfde; alleen draagt meditatie een bewust streven tot persoonlijke verdieping.

Nu zou ik dan de voorbereiding voor de meditatie willen beschrijven. Ik geef u zo dadelijk de gelegenheid om uw op- en aanmerkingen te maken.

Het is belangrijk, dat ik bij mijn meditatie zelf rustig ben. Ik maak dus gebruik van rust gevende, of reinigende ademhaling. U weet misschien niet, wat een reinigende ademhaling is, maar ik zal proberen het u te leggen. U haalt diep adem, waarbij u begint het onderste deel van de longen te vullen, vervolgt met het middendeel, daarna met het bovendeel. Vervolgens ademt u in korte, scherpe stoten uit, en herhaalt daarbij de gang van zaken in omgekeerde volgorde: longtoppen, middelste en daarna onderste deel van de long. Als u dat een paar keer doet, dan hebt u gassen, die daarbinnen zitten, eruit geworpen. Maar als u nu niets naar binnen krijgt, wat fris en zuiver is, als u in een bedompte atmosfeer zit, dan helpt u dat nog niet. Dus, wij zullen over het algemeen proberen om frisse lucht in te ademen en desnoods, wanneer wij die ademoefeningen niet zo gemakkelijk kunnen doen, lopen wij een eindje om. Frisse lucht dus, zo fris mogelijk.

Daarna, voor de meditatie, een houding aannemen. En nu bestaan er hopen meditatiehoudingen, die elk hun eigen betekenis hebben, binnen bepaalde systemen. Wanneer een Christen bidt, knielt hij neer. Wanneer een Hindoe aan God denkt, dan hurkt hij in een bepaalde houding neer. Het is niet, dat de houding op zichzelf zo belangrijk is, maar zij wordt a.h.w. tot moedra, tot uitdrukkingsgebaar. Daarom mag onze meditatie ook zeker niet beginnen, zonder dat wij een houding hebben aangenomen, die past bij wat wij willen doen. Voor velen zal dat zijn, eenvoudig aan tafel gaan zitten en het hoofd in de handen steunen, zich a.h.w. concentreren, een concentratiehouding aannemen. Voor een ander zal het zijn, zich ontspannen op een bed neerleggen, of divan. Legt men zich neer, dan houdt men er rekening mee, dat men het hoofd zoveel mogelijk vlak legt. Dus niet op stapels kussens gaan rusten. Het lichaam ontspannen (en) vlak uit leggen.

Heeft men met deze houding, zijn voorbereidingen voltooid, dan blijft er vaak nog iets over, wat storend kan zijn. Dat is dit. Wanneer u lichamelijk een beetje vuil, of smoezelig bent..., bv. je hebt gegeten en je hebt je tanden niet gepoetst. Dan kan het zijn, dat je een smaak in je mond hebt, die niet prettig is. Dat zou kunnen storen. Het zou zelfs in de meditatie een absolute afbuiging van het hoofdonderwerp kunnen betekenen; wij reinigen de mond, de neus, wij wassen onze handen en ons gezicht tenminste. Zijn er andere delen bij ons vuil, dan zullen wij proberen om die ook te reinigen. Voordat wij geestelijk kunnen beginnen, moeten wij eerst lichamelijk in orde zijn. Dan gaan we beginnen.

Je kunt natuurlijk zeggen: dáár heb ik mijn onderwerp... Wij hebben over het algemeen te weinig om zelf te beginnen. Later is dat anders. Een beginneling heeft een aanwijzing, een houvast

nodig. Kiest u zich dan een gedicht, wat op het onderwerp slaat, kiest u zich desnoods een zinspreuk en probeer die voor uzelf te ontleden, dan zult u ontdekken, dat u met dit begin in staat bent om (u) veel beter te concentreren. Uw gedachten zijn al in een spoor gebracht. Dat hoeft u zelf niet te doen.

Als wij mediteren, wat doen wij dan? Dan moeten wij de ademhaling regelmatig maken. Zeker. Maar kunnen wij, vooral in het begin, dit doen zonder daar te veel aandacht aan te besteden? Neen. Dus zolang wij bezig zijn met het lezen, of iets dergelijks, proberen wij ons ademritme aan te passen aan ons lichaam. Wij moeten zo ademen, dat de ademhaling voldoende diep, voldoende rustig en voldoende langzaam is. Beginnen wij zelfstandig te denken, dan kan die ademhaling, wat ons betreft, voorlopig onrustig worden. Dat hindert niet. Wij moeten ons onderwerp belichten.

Stelt u zich niet voor, dat elke meditatie gelijk hoeft te zijn. Er bestaat geen vaste formule. Soms begint men met het visualiseren, dus het zich zichtbaar voorstellen van een onderwerp. In andere gevallen probeert men het zich als klank voor te stellen. Voorbeeld? Onderwerp "lijden". Visualisering? Hospitaal, slachveld, mensen aan het sterfbed van een ander. Wanneer ik deze dingen zie, dan kan ik dat lijden meevoelen, het gaat wat voor mij betekenen. Men kan het ook a.h.w. met een gehoor-illusie doen. Ik stel mij voor, dat ik al die snikken en al die zuchten hoor, al het kreunen dat op dit ogenblik over de hele wereld wordt geslaakt. Ik probeer dat in mijzelf te verwerken, hoe machtig dat geluid zou zijn, hoe verschrikkelijk het zou zijn. Dan heb ik daar weerom iets te pakken gekregen, waarmee ik werken kan. Neem ik het onderwerp "boom", dan kan ik mij natuurlijk een boom voorstellen, die alleen staat, of in een woud, die ik ga bekijken, maar ik kan mij ook voorstellen, dat ik alleen maar de bladeren van een boom hoor ruisen.

Ik ben dus begonnen, geleid door een spreuk, een gedicht, of desnoods een krantenartikel om te mediteren, om na ta denken. Ik moet één ding onthouden: ik mag niet vanuit mijzelf denken. Ik mag niet zelf de leiding geven aan de meditatie. Voorbeeld: menigeen probeert te mediteren, zoals een dame uit - zeg de tachtiger jaren (v.d. 19e eeuw; Red.) - zich in een korset liet snoeren. Het is natuurlijk heel aardig om geestelijk een wespentaille te hebben om zo een uitnemende vernauwing van bewustzijn te verkrijgen, maar het zou elke verbinding met je werkelijke bewustzijn op de duur kunnen belemmeren. Die dames kregen vroeger, wanneer het te erg werd, last van vapeurs (opvliegers; Red.). U krijgt last van storende beelden en van een nadelige invloed, als versnelde polsslagen, versnelde ademhaling, een gevoel van onbehagen, wanneer u onmiddellijk, zo ernstig reeds de zaak vernauwend, verder gaat. Wij gaan niet onmiddellijk de zaak in een onderwerp in elkaar te persen. Wij laten onze gedachten werken door de voorzorgen die wij hebben genomen; (door) de intentie, die in ons ligt, zal het geheel van ons bewustzijn - stoffelijk - trachten die meditatie goed te volvoeren, in overeenstemming met stoffelijke condities. Hiermee hebben wij de situatie geschapen, die voor de geest bruikbaar is. De geest kan niet met de stof gezamenlijk mediteren, zonder dat een stoffelijk beeld optreedt, als stimulans voor een geestelijk ontwaken.

Wanneer die meditatie is afgelopen, wat doe ik dan? Rekt u zich eens uit. Flink uittrekken, geuw maar even, daar zul je waarschijnlijk behoefte aan hebben. Denk niet, dat het onwaardig is. Ga dan zitten en laat je gedachten een ogenblik spelen. Maar wanneer je een idee krijgt, wat betrekking heeft op je eigen problemen, zorgen en toestanden, noteer het in een paar woorden op een stukje papier. Dan heeft deze primitieve vorm u niet alleen gegeven een verdieping van inzicht in uzelf, een grotere eenheid met de wereld, maar zij heeft u bovendien gegeven een nieuwe stimulans, zodat u de oplossing van uw eigen problemen gaat beschouwen vanuit een ander gezichtspunt. De vliedende gedachten, die na die meditatie zijn ontstaan, zijn vaak a.h.w. inspiraties, kunnen dus ook uit de geest komen, evenzeer als uit de wereld van onder- of bovenbewustzijn, waardoor u met de mensheid verbonden bent en u zult daaruit oplossingen kunnen puren, die u voordien niet kende.

Als je mediteren een tijdje hebt gedaan, dan krijg je de behoefte om die meditatie te intensiveren, om dat inniger, beleefder te maken. Tot nog toe is het een soort beschouwen geweest, een zoeken, zoals een schilder, die een schets op een doek gooit en zegt: ik zal het later wel eens uitwerken... U hebt dus studies gemaakt, u gaat dus over naar de beleving. Bij de beleving, meditatief, is het gevoel zeer belangrijk, maar in de meditatie moet steeds de rede meespreken. U mag niet alleen maar proberen het lijden van de mensheid te voelen. U moet alleen proberen het lijden van de mensheid te kennen. U mag niet proberen alleen het bestaan van de boom aan te voelen, u moet voor uzelf uitmaken, wat uw verhouding is t.o.v. het lijden

van de wereld, t.o.v. de boom, u moet proberen voor uzelf te vinden, wat de betekenis van uw wezen is in verband met de rest van de wereld. Hebt u deze tweede fase volbracht, dan zal u blijken, vooral tegen het einde van een zodanige reeks van meditaties, dat u de neiging krijgt om u lichamelijk sterk te ontspannen daarna. Bij sommigen neemt dit de vorm van arbeid aan, anderen echter gaan eerst een dutje doen. Het is ook weer noodzakelijk. U zult ook merken, dat uw behoefte om geheel rein, innerlijk en uiterlijk, een meditatie te beginnen sterker wordt. Voordat u aan die fase komt, kan het natuurlijk enige tijd duren. Maar normalerwijze is zij bij een intens mediteren, dat regelmatig herhaald wordt, te bereiken in vier à vijf maanden.

Misschien hebt u de eerste fase al achter u, misschien bent u zelfs aan de tweede fase bezig. Laat ik daarom ook de derde fase belichten, die de meditatie plotseling een geheel nieuw aanzijn geeft. In de derde meditatievorm zal ik mijn meditatieonderwerp beleven, dus met gevoel en rede mij volledig verplaatsen in een situatie, verband houdend met het onderwerp, dat ik overweeg, waarover ik mediteer. In deze beleving doe ik mijn best mij lichamelijk aan te passen. Je gaat houdingen aannemen, die niet meer normaal voor je zijn, maar die - wanneer je ze nagaat - vaak de lichamelijke stromingen bevorderen, die verder een afsluiting van de wereld en dergelijke in de hand werken.

In deze beleving gaat u voor het eerst - voor die tijd heeft het geen nut - proberen om buiten het geheel te staan. U beleeft en beschouwt gelijktijdig, u beziet uzelf als een acteur op het toneel, een aktrice misschien in de hoofdrol van een of ander vreemd comediestuk. In die beschouwing leert u dan, dat uw eigen belangrijkheid van handelen een andere is, dan u zich voorstelt. In het lossen worden van je lot vind je dan een gehele nieuwe benadering van de wereld en van het leven. Kun je deze in de praktijk doorvoeren, dan krijg je contacten, waardoor je verder geleid zult worden op een weg naar betere, beschouwelijkere meditatie, grotere geestelijke vrijheid en grotere gezondheid. Niet alleen stoffelijk, maar ook geestelijk.

Ik heb daar zo een onderwerpje belicht. Hebt u nog vragen? Maar u moet met een ding rekening houden: ik zal u geen antwoord geven op deze bijeenkomst omtrent mogelijke meditatiepraktijken, die liggen buiten de door mij geschetste. Daar is leiding nodig, die ik in een groot gezelschap niet kan, of mag geven.

Vraag: U zegt, dat kennis noodzakelijk is voor meditatie. Wat verstaat u onder kennis?

Antwoord: Onder kennis verstaat men in dit verband een feitelijk weten, dat mogelijkerwijze theoretisch is en niet helemaal juist, bij voorkeur echter door eigen beleven en eigen onderzoek getoetst zal zijn. Die kennis hoeft niet op hoog-wetenschappelijke dingen te slaan, maar kan evenzeer zich bezig houden met heel normale fasen van het leven en kan ook dan voor meditatie gebruikt worden. Zij moet de mogelijkheid geven om een redelijk en ook redelijk onvervormd beeld in jezelf te wekken. Kennis, waarover u spreekt, is geen kennis in die zin, dat (het) geen absolute kennis is. Het weten van veel dingen en het niet kunnen combineren daarvan, of niet willen combineren daarvan, is nu eenmaal een verwrongen beeld, dat ben ik onmiddellijk met u eens. Het resulteert soms in het verkondigen van flagrante onwaarheden.

Dit neemt niet weg, dat zelfs wanneer wij een dergelijk soort kennis gebruiken, die op eerlijke overtuiging is gebaseerd en mogelijkerwijze, althans ten dele, door bv. proefnemingen, of belevingen, gesteund wordt, dan kan dit een punt van uitgang zijn. Wij kunnen echter niet mediteren over dingen, waar wij niets van af weten, omdat in een dergelijk geval een droomleven de gehele beheersing van de meditatie overneemt en dit alleen zou kunnen geschieden, indien de geest volledig vrij is om zo haar geestelijke waarde in deze verdroomde (op dromenlijkend; Red.) meditatie a.h.w. uit te drukken. Dit komt in de door mij genoemde fase echter niet voor.

Vraag: Het zich in verbinding stellen met enkele (eigen) incarnaties, dus met wat aan wezig is, behoort dat nog tot die fase?

Antwoord: Neen, het ligt achter de door mij genoemde fasen, is een mogelijk resultaat van een verdere ontwikkeling, waarbij niet slechts meditatie, maar ook contemplatie en uiteindelijk een totale vergeestelijking van het wezen door uitschakeling van de stof noodzakelijk wordt. Ik bedoel hier niet de onbewuste, of toevallige onthulling van vroegere toestanden, maar het bewust nazoeken, ontdekken en herbeleven van vroegere situaties.

Vraag: De methode, die daarin voor doet geven om opnieuw inzicht te krijgen in de eigen incarnaties, dat is dus al een zeer ver gevorderd stadium?

Antwoord: De methode is niet volledig en zal daarom zonder, of met een buitengewoon geestelijk inzicht en begrip van het occulte, of met een gedegen leiding door een meester, over het algemeen weinig uithalen en aanleiding geven tot verschillende foutieve interpretaties.

Opmerking: Als men in een meditatie helemaal opgaat, dan heeft men het gevoel lichamen te hebben geslapen?

Spreker: Inderdaad. U moet eens goed luisteren. Het lichamelijke gevoel van geslapen hebben komt na een intense meditatie heel veel voor. Maar het mag niet verward worden met een werkelijk slapen. Er is een absolute herinnering bij de door mij genoemde fasen van meditatie van wat men overdacht heeft en ook een zuiver weten omtrent conclusies. Het lichaam, door de meditatie praktisch ontspannen, eventueel gesteund door juiste houding en ademhaling, zal in deze periode echter voor zich een rust hebben gevonden, die met een korte sluimering overeen kan komen.

Vraag: Een persoonlijk bovenbewustzijn?

Antwoord: Neen, een persoonlijk aandeel in het bovenbewustzijn.

Dus voor de anderen nog even verklarend. Onder bovenbewustzijn wordt verstaan het totale denken met al zijn beïnvloedingen, dat ook in ons allen, wanneer wij ons bevinden binnen deze sfeer van denken, onverschillig of wij geest of mens zijn, een zekere invloed uitoefent en dus predisponeren kan tot bepaalde handelingen, of reacties, ook bepaalde denkwijzen.

Vraag: Is er een stoffelijke voorstelling nodig om de geest te doen ontwaken?

Antwoord: Om in de geest een werking te doen ontstaan, te doen ontstaan. Dat is ook weer heel begrijpelijk. Je moet rekenen: onze geest leeft in en met de stof. Wanneer wij mediteren, willen wij niet alleen stoffelijk iets bereiken, maar a.h.w. een contact tussen stof en geest leggen. Wanneer wij nu abstract gaan denken, dan moeten wij betrekkelijk ver gevorderd zijn in onze denkgewoonten om dat redelijk te kunnen doen. De doorsnee mens is niet in staat om werkelijk intens en toch abstract te denken. Hij wordt dan te koud redelijk en is niet in staat zich van zijn onderwerp los te maken, wanneer het noodzakelijk wordt. Daarom nemen wij een stoffelijke voorstelling, bouwen ons dus een beeld op, dat door zijn intensiteit, door de intentie, die er achter ligt en de eventuele emotionele krachten, die ermee verbonden zijn, ons a.h.w. in contact brengt met onze geest op een niveau, waarin die geest delen kan in de stoffelijke overdenkingen en tegelijkertijd zijn eigen reacties op eigen gebied kan vinden, zo de stoffelijke meditatie verrijken met zijn eigen invloed, gelijktijdig ontwakend en beter gericht worden als het ware door de stoffelijke impuls, die wij geven.

Vraag: Is het mogelijk, dat na een meditatie een grotere sensitiviteit ontstaat?

Antwoord: Vergelijking: Je hebt mensen, die, wanneer zij opstaan, ochtendziek zijn. Je hebt ook mensen, wanneer zij gemediteerd hebben, geprikkeld worden door al wat niet in overeenstemming is met hun eigen rustigheid, hun gezapigheid eigenlijk, hun lichte vermoeidheid ook vaak, die voortvloeit uit de meditatie. Er zijn dan ook nog mensen - dat is weer een ander soort van sensitiviteit - die juist door hun meditatie schepper waar gaan nemen. Het is geen helderziendheid, naar het is a.h.w. het zien van microscopische kleine verschillen, die je normaal ontgaan, waardoor het beeld van de wereld gedurende enige tijd anders is en scherper analyse toelaat dan u in normale omstandigheden kunt geven. Meditatie brengt echter niet, in de door mij genoemde fasen, teweeg helderziendheid, of helderhorendheid, tenzij deze reeds slapend aanwezig is. Zij kan ook geen geestelijke eigenschappen onmiddellijk ontplooien. Wel kan zij de gehele mogelijkheid tot verwerven van die eigenschappen vergroten en kan zij de ontwikkeling van eventuele aanwezige eigenschappen aanmerkelijk bespoedigen.

Vraag: Kan men ook mediteren over een persoon, die er niet meer is?

Antwoord: Dat kan men doen. Wanneer wij de meditatie juist gebruiken, dan zullen wij over het algemeen trachten om een band met de wereld, de wereld van stof en geest, te verwerven en zo beter in harmonie te komen met het Al. Dus harmonischer te zijn temidden van al het bestaande rond ons. Het mediteren over één persoon zal in veel gevallen een te persoonlijke reactie veroorzaken, waardoor de eenheid met het Al in gevaar, of misschien zelfs in het gedrang komt. Daarom zou ik een dergelijk soort meditatie niet bij voorkeur willen aanbevelen, zij het dan, dat de meditatie gaat over abstracte persoonlijkheden. Hiermede bedoel ik niet personen, die nooit bestaan hebben, maar personen, die u nooit gekend hebt en die voor u alleen betekenis hebben door wat zij a.h.w. geestelijk zijn. Bv. een meditatie over de persoon Jezus is aanvaardbaar, maar

een meditatie over opoe, die pas drie weken over is, lijkt mij uit den boze. Een meditatie over de Comte de St. Germain, over Boeddha, over een of andere ingewijde, is volledig aanvaardbaar. Een meditatie over de Keizer van Pruisen (Duitsland?) lijkt mij absurd. U zult begrijpen, dat ik mijn voorbeelden expres niet te persoonlijk heb uitgedrukt maar ik wil hiermee dus zeggen, dat het onderwerp verwijderd moet zijn van ons persoonlijk gevoelsleven, juist om de zuiverheid van meditatie te waarborgen.

Vraag: Het kan soms zijn, dat je ineens helemaal zonder gedachten bent. Is dat geestelijk, of lichamenlijk een gebrek?

Antwoord: In sommige gevallen schijnt het geen gebrek te zijn. Ik weet, dat heel veel mensen, die juist zelden maar enige gedachten hebben, in de wereld het nogal ver weten te schoppen. Ik zou het geen stoffelijk gebrek willen noemen. Geestelijk gezien kan de gedachteloosheid een uitdrukking zijn van verhoging van onderbewuste werking, waarin de geest meer te zeggen heeft dan in het bewust en redelijk denken. Het kan echter ook een zeker ouderdomsverschijnsel zijn. Het kan een gevolg zijn van overspanning, kortom, het kan ook ziekelijke of lichamenlijke oorzaken hebben. Het kan ook zelfs het geval zijn van een aanhechting, waarbij dus de eigen geest geen volledige impuls meer kan geven aan het lichaam en daarbij belemmerd wordt door anderen. In deze strijd valt soms dan ook het denken stil, omdat het lichaam deze strijd niet bewust verwerken of verdragen kan.

Opmerking: Passiviteit?

Spreker: Passiviteit wordt het pas, wanneer het bewust wordt bereikt.

Vraag: Wat is de beste tijd en wat zijn de beste omstandigheden om te mediteren?

Antwoord: De beste tijd om te mediteren is de tijd, dat u de gelegenheid hebt om te mediteren, dat u zich voldoende ontspannen gevoelt. U mag rustig vermoeid zijn, dat hindert niet, en de tijd (nemen) dat u in staat bent om u, zoals ik reeds gezegd heb, te reinigen.

Bij voorkeur mediteert men echter niet, wanneer men gebonden is. Wanneer u 's morgens om zeven uur opstaat, kunt u natuurlijk gaan mediteren, maar wanneer u om kwart voor acht de deur uitmoet, is dat niet raadzaam. Een tijdslijmiet maakt u onrustig en maakt de meditatie onmogelijk. U moet niet gaan mediteren, wanneer zo dadelijk iemand komt kloppen met een boterham, of u aan tafel wordt geroepen. U zult ook niet gaan mediteren, wanneer zo dadelijk een radioprogramma komt, wat u heel graag wilt horen, want al zegt u ook, dat u het ervoor wilt opofferen, u zult onderbewust a.h.w. de meditatie willen afbreken om toch te luisteren. Kies een ogenblik, dat u rust en tijd hebt. De beste tijd is dan, wanneer uw omgeving rustig is, u zelf rustig bent en u aan de condities tegemoet kunt komen. Lichamenlijke vermoeidheid is niet te zeer beperkend, daar de meditatie ontspant en dus ook een rust betekent. Een overgaan van de meditatie in slaap hoeft niet als schadelijk te worden gezien, ook al is het behouden van enig bewustzijn ontrent die meditatie zeer gewenst.

Hu, vrienden, ongetwijfeld zult u nog wel eens meer, zo nu en dan, van die verhandelingen krijgen, waar u misschien praktisch iets mee kan doen. Wanneer u nu vindt, dat die dingen te onbelangrijk zijn, of dat u liever wat anders zou willen horen, dan kunt u dat rustig zeggen, dan zullen wij ons graag daarnaar richten. Maar vindt u dat het de moeite waard is, overweegt u het eens. Ik zou willen zeggen: begint u uw eerste meditatie eens over de juiste wijze van mediteren. En doet u het al (zoals in) de gebruiksaanwijzing is vastgelegd en komt dus tot uw beschikking, u zult merken, dat ze u veel dingen vereenvoudigen.

Het woord is aan de volgende spreker voor uw eigen onderwerp.

Goedenavond.

MENS EN NATUURKRACHT

Goedenavond vrienden,

Wat is vandaag het tweede onderwerp, dat u naar voren brengt?

Voorstel: Mens en natuurkracht

Toelichting: Prof. Dr. H. C. v. d. Hulst, hoogleraar te Leiden, sprak over het onderwerp "Mens en Natuurkracht". Naar aanleiding van Psalm 8 besprak hij de verschillende houdingen,

die de mensen tegenover God en de natuur aannemen. Hij betoogde, dat een ieder zich moet realiseren, dat ook de techniek en alle voortbrengselen ervan door God geschapen zijn. God heeft de natuur in de hand en het begrip "natuur" moet ruim genomen worden. God heeft zelfs de kunstmaan geschapen. (Op 04 oktober, dus twee weken voordien, was voor de Aarde het ruimtetijdperk begonnen met de lancering van de eerste kunstmaan; Red.)

Spreker: Ik vind het natuurlijk erg mooi. Mij dunkt, dat de Amerikanen wel blij zullen zijn, dat zij horen, dat die kunstmaan uiteindelijk toch niet van de Russen komt... U moet mij niet kwalijk nemen, dat ik deze kleine aardigheid hier verkoop. Maar laten wij nuchter en logisch blijven.

Ruim genomen kan alles natuur worden genoemd en kunnen de menselijke zeden, zelfs menselijke moraal, ja, de godsdiensten, (als) natuurlijk genoemd worden en niet boven-natuurlijk. Want zij beantwoorden aan de natuurlijke behoeften, neigingen en eisen van de mens. Het is dus wel zeer eenvoudig om alles bij de natuur te betrekken.

Maar zeg ik "Mens en Natuur", dan schep ik een tegenstelling, die gelijktijdig impliceert de begrenzing van het begrip "natuur", want ik stel daarmee de mens tegenover de natuur. Dit is noodzakelijk, want zou ik de mens betrekken bij de natuur, dan mag ik geen enkele kritiek uitoefenen op zijn wijze van denken, zijn gedrag, noch mag ik hem op enigerlei wijze verwijten, wanneer hij goed of slecht is.

Niet, dat ik iemand zal verwijten, dat hij goed is... Ofschoon al te goed buurmans gek wordt... Realiseert u, wanneer ik zeg "mens", dan zonder ik daarmee een wezen, een aantal wezens, een bepaalde soort af, van alle andere wezens. Ik kan dan alle andere wezens "natuur" noemen. Mag ik tot de natuur rekenen, wat de mens heeft geschapen? Naar mijn inzicht, neen. Want waar de mens de krachten van de natuur gebruikt volgens eigen inzicht, de materialen door de natuur ter beschikking gesteld, wordt hierin door het menselijk vernuft en het menselijk denken geboren een veranderde geaardheid. Datgene, wat de mens creëert, behoort tot het werk van de mensheid, (en) is als zodanig niet meer de onbeperkte uiting van de natuur. Hier dient m.i. een scheiding gemaakt te worden.

Wanneer wij de mens bezien, dan blijkt ons, dat deze mens over het algemeen tegen de natuur strijdt. Menigeen zal dit willen ontkennen. Maar het niet-aanvaarden van een normaal proces van leven en dood, doet de mens in verzet zoeken naar een hiernamaals. Ook wanneer het hiernamaals bestaat, wordt dit zoeken uit de strijd geboren. Wanneer de mens zich huizen bouwt, dan verzet hij zich tegen het klimaat, de natuurlijke toestand en wordt in zijn leven binnen steden en gemeenschappen tot een wezen, dat onnatuurlijk leeft. Wanneer de mens kleding draagt, wanneer de mens zijn voeding bereidt en niet in de oorspronkelijke toestand tot zich neemt, leeft de mens onnatuurlijk, want hij brengt datgene tot stand, wat de natuur niet presteert en niet geeft.

Dan blijft ons de vraag, of het werkelijk onnatuurlijk levend wezen in de natuur een plaats heeft, in de natuur een bepaalde functie kan vervullen? Nu ga ik misschien iets zeggen, wat in strijd zal zijn met veel opvattingen. Aannemende, dat God alle dingen heeft geschapen, ook de mens, zal God noch over de mens noch over de natuur als afzonderlijke wezens spreken. Zij zijn gezamenlijk Zijn Schepping. Een poging om de mens af te zonderen van het totaal Goddelijke, te stellen tegenover andere delen van de Schepping, is dus een menselijke vermetelheid, die niet in overeenstemming is met de werkelijkheid van het menselijk bestaan.

De mens leert de natuur gebruiken en hanteren. Dit kan worden uitgelegd als een deel van de Goddelijke Kracht (die) door de mens, krachtens zijn vernuft en weten en wezen, beheerst en bestuurd worden. Daar echter, waar de krachten der natuur groter zijn dan menselijk vermogen, zal de natuur de mens beheersen.

In feite blijkt, dat de beheersing van de natuur door de mens ongeveer één vierde is t.o.v. de totale werking van de natuur; in de andere werkingen is de natuur nog machtiger. De mens echter dringt door in het wezen van de natuur en leert steeds meer van haar geheimen ontsluiëren. In dit ontsluiëren van geheimen weet de mens voor zichzelf een inzicht te gewinnen, dat hem gelijktijdig tegenover de natuur stelt, die hij tracht om te buigen naar zijn eigen verlangens en toch dieper één maakt in bewustzijn met het totaal van de Schepping.

Het schijnt, dat deze kunstmaan nergens weg kan blijven in deze dagen. In de ruimte kan men dus wel aflezen, dat dit bestaan van deze kunstmaan de mens toch wel buitengewoon boeit. Deze kunstmaan echter bezit een reeks van apparaturen en inrichtingen, waardoor zij gegevens naar de aarde seint, haar gedrag is van tevoren berekend en bepaald. Zijn haar gedragingen ook niet, zo min als haar hoogte van baan, volledig in overeenstemming met wat men verwachtte, toch

durf ik hier te spreken van iets, wat zuiver menselijk is, daar de manen van de natuur niet functioneren, (niet) in verbinding staan, met de mens, noch uitzendingen t.o.v. sententie (uitingen van de intentie?), van wetende wezens uit zich doen plaats vinden (ontstaan?). Zij kunnen worden geconstateerd, maar zij zijn passief in het geheel, terwijl de kleine Spoetnik als een zeer ondeugend de aarde verstoring kosmisch kind, geboren is uit het menselijk brein, een actief bestaan heeft, het kennen van de mensen vergroot en daarmee dus speciaal (een) in het menselijke liggende functie vervult.

Mijn tweede punt is dan ook dit: degene, die tracht om enigerlei redenen, zij het geloof, of technisch inzicht, een menselijk gewrocht te vergelijken (met) de natuur, doet daarmee zowel aan de natuur als aan zichzelf onrecht.

Vraag: Waarom?

Antwoord: Om de eenvoudige reden, dat het toeschrijven van hetgeen men zelf produceert aan de natuur een ontkennen inhoudt van eigen bewustzijn en gelijktijdig een aan de natuur toekennen van een vermogen om stomiteiten uit te halen, zoals de mens dit meestal doet.

Opmerking: De mens is toch ook deel van de natuur?

Spreker: Vanuit God is de mens deel van de Schepping. Maar op het ogenblik, dat de mens zich beoordeelend, eventueel beheersend, tegenover al het andere stelt in het Zijn, is hij voor eigen bewustzijn geen deel meer van de natuur. Vandaar, dat ik in het eerste deel van mijn betoog getracht heb aan te tonen, dat de mens, gezien de wetten, die normalerwijze het leven regeren, een onnatuurlijk wezen is.

Nu kunnen wij natuurlijk teruggaan tot God, tot de eerste Bron. Wij kunnen dan alles aannemelijk maken. Wanneer ik uw geslachtsboom (stamboom; Red.) terugvolg tot Adam, kan ik nog aantonen, dat wij allen verre neven en nichten van elkaar zijn. Maar praktisch heeft dit betekenis noch zin. In feite hebben wij te maken met de natuur en de mens. Twee krachten, die met elkaar in voortdurende strijd gewikkeld zijn; de natuur, die zich niet laat beheersen en de mens, die juist beheersing wenst.

Ik stel dan dit. Gezien het feit, dat de mens zich stelt tegenover de natuur en tracht de normale regels van de natuur in zijn voordeel te wijzigen, ja, uiteindelijk steeds streeft naar het dienstbaar maken van alle wetten en krachten van de natuur aan zijn wensen en verlangens, moet worden gezegd, dat het menselijk bestaan vanuit menselijk standpunt, een absolute tegenpool is van de natuur, daarmee veelal ook van de Scheppende Kracht, die Zijn Wezen in het totaal van de Schepping geuit heeft.

Anders gezien: de mens, in zijn bestaan, is te allen tijde disharmonisch t.o.v. de natuur. Slechts in een enkel ogenblik van beschouwing, waarbij hij zijn menszijn en menselijk denken voor een ogenblik achter zich laat, kan hij de harmonieuze invloed van de natuur ondergaan en voor een ogenblik vervuld zijn van het gevoel (om), - in een ogenblik van eenheid met (een) storm, of (het) ervaren (van de)schoonheid (van de) natuur - (daarin) op te kunnen gaan Dit is echter een uitzonderingstoestand, zij mag dus niet alleen menselijk genoemd worden, maar mag wel gezien worden als resultaat van de menselijke ontwikkeling. Gesteld kan worden, dat de mens na eerst de natuur bestreden te hebben, de meest onnatuurlijke omgeving gekend te hebben, de meest onnatuurlijke methoden te hebben gebruikt, langzaam maar zeker terug keert tot de natuur.

Hierbij zou ik aan willen stippen:

A. De geneeskunde. Oorspronkelijk uitgaande van natuurlijke methoden en suggestieve processen is men gekomen tot aanwending van een pharmacopoea (richtlijnen voor het vervaardigen van medicijnen; Red.) , die in hoofdzaak giftstoffen en normaal aan het lichaam vreemde stoffen bevatten. Veelal stoffen, die met de feitelijke ziekteprocessen weinig van doen hadden, naar onder omstandigheden in het lichaam een tegengerichte reactie zouden kunnen verwekken. Het blijkt echter, dat naarmate de medische wetenschap zich verder ontwikkelt, zij haar vroegere wijsheid teruggewint. Zij grijpt nu terug in steeds grotere mate naar het natuurlijke middel, het organische produkt en geeft dit de voorkeur, waar mogelijk boven niet organische middelen. Ook wint de psychische, of geestelijke geneeswijze, veld op de zinloze operatie. Dit toont aan, dat, zij het langs een omweg, men als verbeterde uitgave van Rousseau terug streeft naar de natuur.

B. Ook op andere gebieden is dit streven zichtbaar, zoals woongewoonten: de mens, die de mogelijkheid vindt zich uit de stad terug te trekken zoekt zich te vestigen daar, waar enig natuurlijk groen, nog niet verpest door benzinedampen, bestaat. Hij zoekt daarmee voor zichzelf een verhouding tot het zijn te vinden, waarbij hij deel is van de wereld, niet slechts een eenheid

onbekend temidden van vele andere eenheden in een kolossaal gewrocht, waarvan hij inhoud en betekenis tenauwernood kent en ervaart. Ook hier een drang terug naar de natuur.

C. Ook wanneer wij de godsdiensten beschouwen is het opvallend, dat veel godsdienstige beschouwingen van de laatste tijd zoeken naar een bevestiging van de natuurlijke werkingen in de mens. Niet meer een forceren van de mens naar het geestelijke in zuiver dogmatische zin, maar eerder een leiden van de mens, zodat hij, zelfs binnen kerkelijke en dogmatische stellingen, zichzelf kan zijn. Hierdoor kan hij een normaal natuurlijk en organisch deel uitmaken van het kerkelijk lichaam, dat religieus gezien het zijn met het niet-zijn verbindt. Niet meer het geforceerd strenge dogma, de achtervolging van de mens met pijnbank en brandstapels, maar een poging de mens intens te doen groeien als geestelijk deel van de eenheid. Ook dit is m.i. een poging om terug te keren tot natuurlijker leven en streven.

Men zou mij voor kunnen werpen, dat de technologie van de laatste tijd een voortdurend zich verwijderen betekent van de werkelijke natuur en haar krachten. Indien wij ons echter de moeite getroosten een ogenblik bepaalde technische facetten te overzien, blijkt ons, dat de eerste vliegtuigen hun vorm langzaam maar zeker gewijzigd hebben tot zij ons in het heden doen denken aan gevleugelde vissen, of enorme vogels. Bij de bouw van machines en apparaten zien wij, dat de mechanica processen worden geïmiteerd, die van het begin af aan in levende wezens bestonden. Een elektronisch brein imiteert, zij het nog onvolledig en primitief, de werking van het dierlijk zenuwstelsel. Grote produktiemachines, die meerdere reeksen van handelingen opeenvolgend juist en automatisch verrichten, doen niets anders dan het bekende instinct imiteren, dat immers als antwoord op buiten het "Ik" aanwezige condities ook in het lichaam a.h.w. automatisch reeksen van opeenvolgende reacties laat ontstaan.

De mens streeft (er) op het ogenblik (naar) in (een) onnatuurlijke toestand, (in) een onnatuurlijke omgeving, terug te keren tot de natuur. Hij brengt dit in zijn omgeving tot uiting. Hierdoor tracht hij een deelgenootschap te verwerven in de uitingen van de natuur, dat hij tot op heden niet bezit. Met de vissen wil hij onder de wateren zwemmen, met de zwemvogels over het water scheren, zich met de arenden tot hoog in de lucht verheffen. Als de mol wil hij doordringen in de diepten van de aarde. Uiteindelijk wil hij de aarde verlaten om te reizen in de oneindige ruimte als de partikel-kleine wezens, die door de straling van het licht over deze onmetelijke afstanden kunnen worden voortgedragen.

De mens, met zijn techniek, met zijn denken en moraal, - waarden die op het ogenblik nog onnatuurlijk zijn - streeft, bewust of onbewust, terug naar een volmaakte harmonie met de natuur. Hij zal uiteindelijk leren, zowel met geestelijke krachten als met stoffelijke vermogens, op te gaan in de natuur, haar regels respecterend, niet zich beschouwend als belangrijke eenheid of groep, maar in éénklank met het totaal. Is dat ogenblik gekomen, dan zal de mens weer voortdurend kunnen beschikken over een gezond lichaam en een geest, die kan groeien in algehele vrijheid. Dan zal de mens kunnen komen tot een voltooiing van zijn stoffelijke taak: het bewust volbrengen van Gods Wil op aarde, het aanvaarden van (het) één-zijn met (de) Schepping en (de) natuur op een zodanige wijze, dat deze eenheid ook een realiteit wordt en niet slechts de fictie blijft van werkelijkheidsvreemde dromers. Dan komt het ogenblik, dat het voor niemand meer noodzakelijk is te verklaren, dat een kunstmaan deel is van de natuur, omdat zij, dank zij natuurlijke wetten, bestaat en ontstaat. Het is dan niet meer nodig te verklaren, dat alles uiteindelijk natuur is. Geen vlucht meer voor de werkelijkheid van het "Ik", maar de trotse verklaring: Zie mijn leven en wezen... Zij zijn natuurlijk; niet een deeltje van de natuur, maar bewuste uiting van eenheid van de kracht, die leeft in de Schepping.

Dan draag je in je wezen alle wetten, die stof en geest regeren en ben je in staat zo op elk gebied een maximale bewustwording te ervaren. Eerst dan is het mogelijk een werkelijk gelukkig en gezond en toch redelijk leven te voeren.

Zouden wij dit betoog opsturen naar de professor? Dat begrijpt hij toch niet...

Dit is een van de eigenaardige verschijnselen, veroorzaakt door het onnatuurlijk element. Een dier zal zich aanpassen aan nieuwe omgeving en elke nieuwe ervaring gebruiken ter vergroting van inzicht om zo steeds weer meer adaptabel te zijn voor nieuwe natuurlijke condities. De mens echter weigert nieuwe invloeden te erkennen, omdat zij hem storen in zijn onnatuurlijke verhouding. Zij zouden hem tot een natuurlijke verhouding met het bestaande brengen, iets wat hem, uit hoofde van zelfverheerlijking en zelfverzekerdheid, niet wenselijk lijkt.

Misschien zal men u voorwerpen: wij moeten alles terugbrengen tot God... en daarbij Bijbelteksten als wapen gebruiken. Hierop wil ik u echter nog het antwoord geven: hiermee kan ik alleen akkoord gaan, indien u ook bereid bent alles, maar ook werkelijk alles in uw leven: bezit,

prestatie en vermeende rechten, te herleiden tot God en deze niet voor uzelf op te eisen. Doet u dit echter slechts theoretisch, doch handelt u er in de praktijk niet naar, dan bewijst u hiermee, dat uzelf niet een zelfaanvaard deel van de natuur bent, of een bewust deel van God, ongeacht het feit, dat u in staat bent hierover te spreken en te denken. Op het ogenblik laat ik het medium vrij. Goedenavond, vrienden.

DE RELATIE TUSSEN MENS EN GOD EN TUSSEN DE MENS EN DE SCHEPPING

Goedenavond vrienden,

Het ligt in de bedoeling dat wij op het ogenblik ons bezig houden met esoterische beschouwingen. Nu zou ik hier gaarne, indien u mij althans toestaat dit te doen, een punt willen belichten, dat in het eerste gedeelte aan de orde werd gesteld, namelijk de relatie tussen de mens en God, en tussen de mens en de schepping

Wanneer wij denken aan God, dan wordt dit voor ons een vaag begrip. God staat a.h.w. te ver boven ons, om ook maar enigszins door te kunnen dringen in Zijn Wezen. Dit brengt met zich, dat onze beelden, die wij God noemen, veelal vervormd en vaag zijn. Vanuit de mens kan dan ook niet worden gesproken over een werkelijk contact met God. Er is wel sprake van een contact, dat van God uitgaat. Tussen van de mens uit en van God uit gaan de contacten, waartussen echter een groot verschil ligt. God, de Algeest, de Kracht, Die alle dingen omvat, in Zich in stand houdt, voortbrengt en tot Zich terugneemt, kent alle dingen, leeft in alle dingen en openbaart Zich in alle dingen. Het schepsel, zich niet geheel bewust van de Goddelijke Krachten, die in en rond hem werken, kan soms vaag zich bewust worden van dit werken, scheppen, in het "Ik", maar nooit kan hij beseffen, hoe de eenheid van de Schepping in elk wezen afzonderlijk wordt geopenbaard. De Schepper is voor ons slechts het middelpunt van eigen wezen, want slechts uit onszelf kunnen wij tot God gaan. Er bestaat geen weg die buiten het "Ik" leidt tot een bewustzijn, dat de Algeest ontwaakt. In deze stellingen is m.i. al neergelegd wat belangrijk is, wanneer wij de verhouding God - Mens - Natuur willen bezien.

De natuur is voor ons niet God, maar slechts een deel van de Schepping, waarin ongetwijfeld zich iets van het Goddelijke openbaart, zonder dat het Goddelijke Wezen daarin Zelf kenbaar wordt. Ons werken met de natuur is te allen tijde een werken met een onvolmaaktheid, met een onvolledig bestel, dat regels vertoont, die uitzonderingen kennen. De Schepper Zelf echter kent geen uitzondering op Zijn Wetten. Want de Goddelijke Wetten zijn de uitdrukking van het Goddelijk Wezen. Bedenk dan wel, dat alle werken van de mens met de natuur en elke verhouding van de mens tot de natuur slechts de uitdrukking is van een zo onvolledige Godsrealisatie, dat deze, van uit het standpunt van de werkelijkheid gezien, een leugen mag heten.

Vanuit onszelf bestaat er een onbewuste band met God. Nu kan men het geheel van de wetten, die voor de mens bestaan, als volgt omschrijven: daar waar de mens bevestigt, wat God in hem heeft gelegd, bevestigt hij de wetten van de natuur, is in harmonie, niet slechts met de natuur, maar met alle krachten, die binnen de Schepping bestaan.

Een Oud-Christen schreef eens: daar, waar de reinheid regeert, daar waar God heerst, kan geen duivel en geen duisternis binnendringen. Men zou ook kunnen zeggen: waar het wezen in het "Ik" streeft tot God, eerlijk en oprecht, zij het ook onbewust, daar zal het kwaad terzijde blijven, omdat het kwaad nooit en te nimmer deel van het Goddelijke kan zijn. Het kwaad is niet een actieve factor in de Schepping. Het is de schaakpartij, het is de duisternis, die in zich (het) ontbreken van Licht betekent voor ons. Het ontbreken van Licht zal altijd voor ons moeten worden vereenzelvigd met een ontbreken van bewustzijn. Het kwaad is onbewustzijn van de Goddelijke Kracht, waardoor wij handelen tegen de in ons gelegde Goddelijke Wetten. Wij kunnen daarmee niet de Wet overtreden, maar zullen in onszelf een disharmonie scheppen, waardoor wij niet in staat zijn de werkelijkheid van het leven te aanvaarden.

De kern van mijn betoog voor deze avond is als volgt te stellen: God is volmaakt, volmaakt is ook Zijn Schepping, want Gods Wil tot uitdrukking van Zijn Wezen, betekent de volledige Schepping uit het volledig Goddelijk Bestel.

Zelfs wanneer door (het) onbekend (zijn) de huidige Schepping slechts een deel van de Goddelijke Mogelijkheid openbaart, zal deze Mogelijkheid in zichzelf de Goddelijke Volmaaktheid

moeten tonen. Dientengevolge kunnen wij niet buiten God handelen, noch kan een van de dingen, die ons gebeurt, een onvolmaaktheid betekenen van uit het standpunt van de Schepper, de onvol- maaktheid ligt in ons. Zij is ons onbegrip, ons onvermogen om op te gaan in datgene, wat in de volmaakte Schepping, in de volmaakte uiting van ons wezen bestemd is. Niet slechts God, maar elke uitdrukking van het demonische berust in ons. Zij wordt afgegrensd, beperkt door het bewustzijn, dat wij bezitten.

Het is belangrijk, dat u deze dingen ten volle leert begrijpen. Niets in het leven is onvolmaakt, behalve uzelf. Niets in het leven is onvolledig, behalve uzelf. Indien u echter tracht om de wil, die u erkent van het Goede, van het Hoogste, te vervullen in uw huidige bestaansvorm, dan mag het u soms lijken, (als)of u niets bereikt. In feite echter zult u vervuld hebben uw aandeel in een volledige openbaring van Gods Wezen, voor zover in deze Schepping geopenbaard.

U hoeft niet bang te zijn, dat ik u deze avond bezig zal houden alleen met abstracte beschouwingen. Ik weet, dat het gebruikelijk is, om een gelijkenis toe te voegen aan de argumenten, die wij in het tweede gedeelte gebruiken. Ik wil u daarom een sprookje vertellen, het is het sprookje van

DE ROOS EN DE TUINMAN

In de tijd, dat de bloemen nog spreken konden, leefde er ergens in de wildernis een rozestruik. Toen de winter voorbijtrok en de bazuinen van de lente haar wekten in een zomerse nacht, ontplooidde zij haar blaadjes, liet haar knoppen zwellen en werd tot een geurige roos van schoonheid. De vlinders en de bijen kwamen, puurden haar honing en zeiden: "Het is goed te zijn". Doch verwilderd was het land, het gras kwam nabij en de wortels van de bomen haalden het voedsel, dat zij nodig had om schoon en groot te zijn.

Toen sprak de roos, zij richtte zich tot het Onbekende: "Wanneer er een plan is in de Schepping, dan moet mijn bestaan een reden hebben en mijn schoonheid. Indien men mij deze schoonheid neemt, en het voedsel, ja, het leven, bestaat er geen plan in de Schepping".

Een engel, die juist voorbij zweefde, hoorde de klacht van de bloem en op haar gezag nam de tuinman van de Koninklijke Tuinen een spade. Voorzichtig, om niets te deren, groef hij de struik uit. Zij werd naar de hoftuin gebracht en neergeplant en zij bloeide trotser dan ooit tevoren. Doch toen het najaar was kwam de tuinman en hij sneed veel weg van wat, naar haar eigen idee, deel was van haar wezen en schoonheid. En toen de zomer kwam, kwam de tuinman wederom en bracht haar voeding aan haar stam, maar ontnam haar tevens nog meer van haar takken. Het was, alsof de bazuinen van de lente flauwer klonken. Later ontplooidde zij haar bladeren en haast mistroostig richtte zij haar vuurrode bloemen ten hemel. De engel kwam voorbij en vroeg haar: "Wat treur je? Je hebt nu toch alle voedsel, wat je begeren kunt. Uw schoonheid wordt bewonderd door de groten van het land. Zeg mij, roos, wat deert u?" Toen antwoordde de roos: "Men is gekomen en zie nu de vorm, die ik thans heb. Mijn eigen vorm is teloor gegaan, niets meer bezit ik en ik bloei en ik weet niet waarom." Toen glimlachte de engel en zei: "Deze nacht, wanneer je slaapt, zal ik je laten zien, wat de werkelijkheid is". En de roos zag zichzelf temidden, alleen, van een wildernis. De engel zei haar: "Zie, indien je hier gestorven waart, zo zou de kracht des levens in anderen ontwaakt zijn. Jouw schoonheid zou zijn overgegaan in de schoonheid van anderen. Maar de schoonheid, die geschapen is, blijft bestaan."

Toen toonde zij de roos haar eigen gestalte, zoals zij was, toen zij pas in de tuinen van de Koninklijke Tuin werd geplant. "Zie, indien je zo zou blijven staan, zou je niet harmonieus kunnen zijn met je omgeving. Er zat dood hout tussen het levende en er waren bloemen die te laag waren om werkelijk te bloeien in schoonheid." Zij toonde haar de gesneden vorm, hoe zij kaal en gesnoeid, beledigd onder des tuinmans schaar, voor het eerst haar blad naar buiten dreef. "Zie, zo pas je hier, want de wet van de schoonheid is, dat niets schoon is in zichzelf, doch alle dingen schoon zijn, omdat zij gezamenlijk een deel der Schepping vormen." Toen bloosde de roos. Toen zij die morgen dauwbepareld ontwaakte, waren haar bloemen fier omhoog gericht, feller haast van kleur én het leek, alsof zij de zon tegemoet jubelde. Zij had begrepen dat verliezen niet altijd wil zeggen armer worden, dat één zijn met de plaats, waarop je gesteld bent, vervullen de taak die je gegeven is, belangrijker is dan jezelf te zijn.

De mens is vaak als deze roos. Hij beklagt zich over de sombere taak, die het leven hem oplegt. Hij klaagt, omdat het voedsel, dat hij meent voor het eigen "Ik" nodig te hebben, hem ontnomen wordt. Hij klaagt zelfs, wanneer zijn wensen vervuld worden, omdat hij (te)gelijk het nieuwe en het oude wil zijn. Voor de mens geldt hetzelfde als voor de roos. Slechts dan bent u waardevol en

schoon, wanneer u past in uw omgeving. Slechts dan hebt u betekenis voor de Schepping, wanneer u het doel vervult, waarvoor men u hier heeft gesteld.

Men hoeft niet te roepen tot een verre God. Indien men slechts leeft met in het hart de innige overtuiging: dit is mijn plaats, mijn doel, mijn taak. Want wie zo leeft, niet vragende voor zich, maar trachtend één te zijn met de wereld, wekt in zichzelf de Goddelijke Kracht, die hem doet opbloeien en ontplooiën tot grotere schoonheid, ja, misschien eens uit de wildernis van menselijk bestaan verplaatsen zal naar de volle Lichtende Tuinen, waarin God wandelt temidden van Zijn Schepping.

Het is een sprookje, vrienden, met een moraal. Maar het drukt uit, wat belangrijk en noodzakelijk is voor ons allen. Onze taak te aanvaarden, niet te zoeken naar de verre God, niet te zoeken naar het grootse ideaal, maar te zijn, wat wij moeten zijn.

Anders gaat het ons als de krijgsman, die door de koning werd uitgezonden. De vorst zei hem: "Gaat met mijn soldaten en verdrijft mij de vijand". Maar de soldaat sprak tot zichzelf: "Zou ik onder het bevel van zo velen gaan? Gewoon soldaat onder de soldaten?" Hij nam een strijdros en meende de vijand aan te vallen. Doch toen hij op het slagveld neer lag, moest hij horen, dat hij zijn eigen partij had geschaad, evenals zijn aanzien in het gelaat van de koning. Want de koning keek niet meer naar de soldaat, omdat hij niet aanvaardde, wat hem als taak was gegeven. Hij had gedroomd van generaalsroem, van grootse overwinningen. Zijn enige taak was geweest klaar te staan en op te treden, wanneer anderen zouden falen.

Onze koning is de Kracht, die in ons leeft. De Kracht, waaruit wij bestaan, is God. Onze koning geeft ons niet altijd de taak, die wij wensen, noch de wijsheid, die wij zouden willen bezitten, of de gaven, waarnaar wij verlangen. Maar Hij geeft ons een plaats in het leven en daarmee een taak die wij dienen te vervullen. Vervullen wij die taak goed, dan zullen wij groot zijn voor God. Maar laten wij onze gedachten en begeerten teveel bepalen, hoe wij handelen, waarheen wij streven, wij zullen niets veranderen aan de wereld, maar zullen klein en verachtelijk zijn, vluchtend voor een Schepper, Die wij ontkend hebben.

Het is niet mijn taak voor u te prediken. Daarom wil ik besluiten met nog twee kleine citaten. Het eerste zegt:

"De wijze weet, dat de grootste wijsheid is het aanvaarden van de Wijsheid, die allen leidt op het pad."

"Het is de dwaas, die zich verzet tegen de wereld, het is de wijze, die de wereld wint door te zijn met de wereld."

Wanneer u deze spreuken wilt overdenken, kan ik hier mijn betoog besluiten. Ik geef het woord over aan de laatste spreker.

Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

Goedenavond, vrienden.

Wij zullen een viertal woorden, door u te noemen, nader omschrijven en definiëren in dichterlijke taal.

LEVENS KRACHT - AANVAARDING - GEZANG - HET ABSOLUTE

De regen valt neer,
het klettert op het dak
en ik mag leven,
dag na dag.

Na regen komt zon en regen weer.
Ach, ik leef en verlang niet meer.
Ik wil uit mijn vreugde geven,
omdat het mij een zegen is,
een vreugd, te mogen leven.

Er ligt mij in het hart een kathedraal,
waarin een orgel ruisend zingt
en soms een lied in vreemde taal

van het eigen hert mij klinkt.

Wanneer ik treed in deze zaal
en luister naar het lied,
dan weet ik:
God is hier met mij.

Ik ken de woorden niet,
maar het is Zijn Stem,
die mij geleidt
en schrijft de melodei.

Waar je ook gaat,
hoe je ook leeft,
hoe de wereld soms stormt
en de aarde je beeft.
Je streeft in het bestaan
naar hogere waarden
en moet des levens nood aanvaarden.

Als het leed je komt,
die bittere vrucht ,
die allerwrede dood,
bedenk:
het leven is zo wijd,
de Schepper is zo groot,
Hij geeft ons meer
dan dit en dat in eeuwigheid.
Geen lijden en misschien geen vreugd,
maar vrede van het bestaan.

Ik aanvaard, wat is.
De schepper telt,
het andere blijft mij waan.

Niet verborgen in het Niet
en toch in het Zi(j)n reeds aanschouwd.
Wat zijt gij? Waaruit is dit Al,
die wereld, toch gebouwd?
Wat is vreugde, wat is leed?
Wat duister, wat het zonnelicht?
Wat is het, dat des levens drang
in vaste banen richt?

Wat is dan d' impuls
in al 't bestaan?
Wat is het, dat klinkt
met elk woord?
Wat is het, dat met elke klank
in alles wordt gehoord?

Wat is de Stem,
die, mits wij verstaan,
schrijft ons Zijn en Lot?
De absolute werkelijkheid:
Het is Scheppingskracht,
het is God.

Voor mijzelf kies ik het woord "blad".

Blad, zo groen, zo sappig en schoon
waait in de luchten en hoog in de boom.
Het droomt bij het zuchten der strelende wind
en voelt zich de wereld welgezind.

Het blad, nu vergelend, voelt der winden kracht
en vreest haast te sterven in duis'tre nacht.

Blad, losgereten als ritselend goud,
valt op een aarde, nog niet vertrouwd.
Blad, in vocht en modder vergaan,
doortrekt voedend de boom
en schenkt haar 't bestaan.
Blad, door de cirkelloop reeds volbracht,
vindt zijn weg tot de top.
Groent opnieuw, vol van pracht
Het kent niet lot en werkelijkheid,
Toch is ook het blad:
Beeld der Eeuwigheid.

Daarmee, vrienden, zullen wij deze bijeenkomst besluiten. Ook namens de andere sprekers dank ik u voor uw aandacht en wens u een goede avond.